

OUCH!

U OVOM IZDANJU...

- Propusne fraze
- Bezbedno korišćenje propusnih fraza
- Dodatne informacije

Propusne fraze

Uvod

Lozinke su nešto što koristimo svakodnevno, prilikom pristupa el. pošti, „on-line“ bankovnim računima, pametnom telefonu ili „on-line“ naručivanju robe. Samim tim, lozinke sa sobom nose i veliki rizik, obzirom da ako neko sazna vašu lozinku može da ukrade vaš identitet, vaš novac ili vaše lične informacije. Jake lozinke su osnova vaše lične bezbednosti. U ovom izdanju naučićete kako da kreirate jake lozinke koje je lako zapamtiti, takozvane propusne fraze.

Gost urednik

Guy Bruneau je viši konsultant za bezbednost u „IPSS Inc.“, SANS instruktor i „ISC handler“. Guy poseduje SANS GSE sertifikat i završio je „SANS Cyber Guardian program“. Dostupan je na Twitter-u kao [@GuyBruneau](https://twitter.com/GuyBruneau) i handlers.sans.org/gbruneau.

Propusne fraze

Pretnja sa kojom se svi susrećemo je činjenica da su sajber kriminalci razvili sofisticirane metode za otkrivanje lozinke („brute force“ napadi) i da konstantno postaju sve bolji i bolji. To znači da oni veoma lako mogu da otkriju lozinke koje su slabe ili koje se mogu lako pretpostaviti. Samim tim logično rešenje predstavlja korišćenje jakih lozinke. Međutim, problem kod jakih lozinke je u tome što je duge i kompleksne lozinke teško zapamtiti. Usled toga preporučujemo vam korišćenje propusnih fraza, jednostavnih fraza ili rečenica koje je lako zapamtiti, ali teško pogoditi ili hakovati. Na primer:

Gde je kralj Petar?

Ono što čini ovu propusnu frazu jakom nije samo dužina od 21 karaktera, već i korišćenje velikih slova i simbola (razmak i interpunkcijski znaci spadaju u simbole). Možete je učiniti još jačom ako slova zamenite brojevima ili simbolima, na primer slovo „a“, simbolom „@“ ili slovo „o“, nulom. Ako Internet stranica ili program, kojima pristupate, ograničavaju broj karaktera koji lozinka može da ima, koristite maksimalni dozvoljeni broj karaktera.

Propusne fraze

Bezbedno korišćenje propusnih fraza

Prilikom korišćenja propusnih fraza potrebno je da budete oprezni, pošto vam one neće biti od koristi ako ih neko može jednostavno saznati ili kopirati.

1. Koristite različite propusne fraze za svaki račun ili uređaj koji koristite. Na primer, nikada ne koristite istu propusnu frazu za svoj poslovni ili bankovni račun kao za svoje lične račune, Facebook, YouTube ili Twitter. Takvim pristupom, ako je jedan od vaših računa kompromitovan, ostali će biti bezbedni. Ako imate dosta propusnih fraza koje je potrebno zapamtiti (što je veoma čest slučaj), razmotrite korišćenje menadžera lozinki. To su specijalni programi za bezbedno čuvanje svih propusnih fraza i lozinki, i u tom slučaju jedine propusne fraze koje ćete morati da zapamtite su one za pristup vašem uređaju i pristup menadžeru lozinki.
2. Nikada ne delite sa drugima svoje propusne fraze ili strategiju za njihovo kreiranje. Imajte na umu da propusna fraza treba da bude tajna, ako je neko drugi zna, onda to više nije. Ako slučajno podelite svoju propusnu frazu sa nekim, ili sumnjate da je kompromitovana ili ukradena, odmah je promenite.
3. Kao i kod lozinki, izbegavajte propusne fraze koje je lako pogoditi ili one koje su uobičajene. Na primer, „Otvori se Sezame“ nije dobra propusna fraza zato što je nešto svima poznato i asocijativno.
4. Nemojte koristiti javne računare, kao što su oni u hotelima ili bibliotekama, za prijavljivanje na vaše poslovne ili bankovne račune. Pošto takve računare može da koristi bilo ko, mogu biti inficirani malicioznim kodom koji pamtí sve što je na tastaturi otkucano. Za prijavljivanje na svoje poslovne ili bankovne račune koristite samo pouzdane i proverene računare ili mobilne uređaje.
5. Budite pažljivi sa Internet stranama koje zahtevaju da odgovorite na svoje lična bezbednosna pitanja. Takva pitanja se koriste u slučaju da ste zaboravili propusnu frazu i da je potrebno da je ponovo postavite (resetujete). Problem je što

Korišćenje propusnih fraza je jedan od najefikasnijih načina da zaštitite svoj identitet i informacije.

Propusne fraze

se odgovori na takva pitanja često mogu naći na Internetu ili na vašoj Facebook strani. Budite sigurni da kao odgovor na svoja bezbednosna pitanja koristite samo informacije koje nisu javno dostupne ili fiktivne koje ste sami izmislili. Menadžeri lozinki mogu biti od pomoći i kod sigurnosnih pitanja, pošto mnogi od njih imaju opciju za njihovo čuvanje.

6. Veliki broj on-line računa nudi mogućnost takozvane dvo-faktor autentifikacije, ili verifikacije iz dva koraka. U tom slučaju potrebno je još nešto sem propusne fraze da biste pristupili, na primer propusni kod poslat na vaš telefon. Takva opcije je daleko bezbednija nego sama propusna fraza. Kada god je to moguće, koristite takve metode autentifikacije.
7. Mobilni uređaji često zahtevaju PIN da bi se obezbedio pristup. Imajte na umu de je PIN takođe jedna vrsta lozinke. Što je PIN duži, to je bezbedniji. Mnogi mobilni uređaji dozvoljavaju korišćenje propusne fraze umesto PIN-a.
8. Na kraju, ako više ne koristite neki račun, budite sigurni da ste ga zatvorili, obrisali ili suspendovali (onemogućili).

Saznaj Više

Prijavi se na OUCH! mesečni bilten bezbednosnih saveta za korisnike računara, pristupi prethodnim OUCH! izdanjima i saznaj više o SANS rešenjima u vezi svesnosti bezbednosti informacija na našoj internet prezentaciji

<http://www.securingthehuman.org/>

Dodatne informacije

Verifikacija iz dva koraka:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2013#august2013
Menadžeri lozinki:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2013#october2013
Društveni inženjering:	http://www.securingthehuman.org/ouch/2014#november2014
Opšti bezbednosni termini:	http://www.securingthehuman.org/resources/security-terms

OUCH! Objavljuje SANS Securing The Human program i distribuira se pod [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licencom](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Biltene je dozvoljeno distribuirati ili koristiti za svoj program unapređenja bezbednosne svesti uz uslov da sadržaj nije modifikovan. U vezi prevoda ili za dodatne informacije, kontaktiraj ouch@securingthehuman.org.

Redakcija: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Bob Rudis
Preveo: Nenad Varinac

securingthehuman.org/blog

[/securethehuman](https://www.facebook.com/securethehuman)

[@securethehuman](https://twitter.com/securethehuman)

[securingthehuman.org/gplus](https://plus.google.com/securethehuman.org)